

De geboorte van de actrice Madonna

Up for Grabs is de derde theatervoorstelling waarin Madonna meespeelt.¹ Ze bestaat uit twee delen, gescheiden door een pauze van ongeveer 25 minuten. Het eerste deel duurt een uur, het tweede 52 minuten. Van die 112 minuten staat Madonna er precies 99 op het podium. Dat betekent meer Madonna dan tijdens een Madonna-album, -concert of -film. Een ideale gelegenheid dus om haar aan het werk te zien, vooral ook omdat het vlak bij Leicester Square gelegen Wyndhams Theatre ondanks zijn capaciteit van 750 personen kleiner oogt dan het Kaaitheater. De afstand tussen Madonna en de toeschouwer is minimaal en dat heeft een bijzonder grote impact op de voorstellingen. Vanaf het ogenblik dat Madonna op het podium verschijnt, breekt er namelijk een staande ovatie los. Tijdens de allerlaatste voorstelling is het enthousiasme van het publiek midden in het stuk dermate groot dat een spontaan applaus losbreekt en dat zelfs de acteurs zichzelf niet meer horen. Waarop een laconieke Madonna haar personage bevriest en dit vrijwel meteen beu wordt. 'I'm not finished yet!' zegt ze, wat haar nog meer applaus oplevert, want dit is een *vintage* Madonna-moment. Bovendien is zo even niet haar personage aan het woord, maar de ster zelve – ze acteert dus in het stuk. 'Will you let me get on with the fucking play?' zorgt wel voor de nodige catharsis: men beseft dat men waar voor zijn geld krijgt.

De tickets waren namelijk zeer duur, wat opvallend is voor een toneelstuk dat net de marktwaarde van kunst in het vizier heeft.

Madonna neemt de hoofdrol voor haar rekening en speelt Loren, een naïef jong wicht dat een schilderij van Jackson Pollock aan de recordprijs van twintig miljoen dollar wil verkopen, maar in de penarie raakt wanneer ze een contract tekent dat die verkoopprijs garandeert. Het cliënteel dat een dergelijk budget beschikbaar heeft, is beperkt en bestaat uit een homofobe magnaat die stiekem homoseksueel is en zijn gedisillustreerde eega, een *dotcom*-koppel met meer geld dan hersenen dat de kost verdient met on line relatieadvies en een gefrustreerde artieste die de kunstcatalogus van een groot bedrijf beheert. *Up for Grabs* is namelijk een lichte komedie.

Na de Australische première in maart vorig jaar (met een andere cast), kreeg auteur David Williamson niet altijd even positieve kritieken te verwerken. De ambities van het stuk lagen toen anders, *Up for Grabs* wilde duidelijk meer zijn dan 'slechts' een lichte komedie. Het doek dat tijdens deze eerste versie moest verkocht worden, was geen Jackson Pollock, maar eentje van de Australische schilder Brett Whitely. Whitely was op dat moment een bijzondere actuele naam, want enkele maanden voor de theatervoorstelling was een van zijn werken voor 1,9 miljoen dollar verkocht. Door Williamsons keuze om in *Up for Grabs* een Whitely voor 2 miljoen dollar van de hand te doen, anticipeerde de pers op kritische aspiraties die echter nergens ingelost werden. Zowel toeschouwers als critici

verwachten dat in de voorstelling een visie ontwikkeld werd over een debat dat toen in alle hevigheid woedde. De kwestie was of de integriteit van een kunstenaar werd aangetast door de handelswaarde van zijn werk. Of het commerciële ten koste zou gaan van het artistieke. Een vraag die overigens ook vaak in verband met Madonna wordt gesteld.

Maar *Up for Grabs* werd ditmaal wel uitsluitend als komedie gepromoot en Whitely werd daarom – op aandringen van Madonna – vervangen door Pollock, een dode kunstenaar wiens integriteit alleszins niet meer kan aangetast worden, en de verkoopprijs werd opgetrokken, vertienvoudigd tot het absurde bedrag van 20 miljoen dollar.

Gedurende het stuk moet Loren dan ook hard haar best doen om de Pollock verkocht te krijgen. Uiteindelijk moet ze zich seksueel compromitteren en wordt het bedrag opgehoest door een klant die geen seksuele avances maakt. Het *dotcom*-meisje doet nog een bod dat aanzienlijk hoger ligt om Loren voor zich te winnen, maar die heeft ineens een aanval van

integriteit en mededogen. Wat nogal ongeloofwaardig is, omdat ze alles heeft ingezet om een deal te kunnen sluiten en de kans om een monsterwinst te scoren aan zich laat voorbijgaan. Daarbij verliest ze haar kapitaal en haar echtgenoot. De gevoelige fase is echter vlug voorbij en op het einde van de voorstelling staat een zelfgeproclameerde *bitch* op die met de Pollock-verkoop toch een reputatie heeft opgebouwd en haar ambities als *art dealer* zal realiseren.

Madonna is trouwens geen onbekende voor de kunstwereld: ze heeft een uitgebreide collectie Vlaamse Primitieven, leende vorig jaar aan Tate Modern een zelfportret van Frida Kahlo uit voor de tentoonstelling *Surrealism: Desire Unbound* en schopte schandaal toen ze de Turner Prize uitreikte. De rol van Loren is haar op het lijf geschreven, wat veel mensen de stuipen op het lijf jaagt. Madonna's acteertalent is niet bepaald onbesproken. In het beste geval wordt de vraag gesteld of ze al dan niet kan acteren, maar vaak troost niemand zich zelfs die moeite, zoals na de legendarische openingscène van de

Up for Grabs LAURENCE BOSWELL / SONIA FRIEDMAN PRODUCTIONS EN THEATRE ROYAL BATH PRODUCTIONS FOTO AP-ASSOCIATED PRESS